

Politieke Markt

Zitting van 23 maart 2021
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

Ontwikkelingenbrief 2022 GGD IJsselland - advies vragen

Auteur

Colinde Heijink

Overlegd met

Hinke van der Honing, Josephine Schijve en Henk Schuitemaker

Portefeuillehouder

T. Jongman

Samenvatting

Met de ontwikkelingenbrief 2022 wil het Algemeen Bestuur van de GGD IJsselland de gemeenteraden op de hoogte brengen van relevante ontwikkelingen op het gebied van publieke gezondheid. Daarnaast is het doel gemeenteraden eerder te betrekken bij het begrotingsproces van de GGD IJsselland, in dit geval de begroting over het jaar 2022. De ontwikkelingenbrief omvat drie delen. Het eerste deel gaat over denkrichtingen die een kanteling teweeg kunnen brengen om gezondheid landelijk en in IJsselland meer centraal te zetten o.a. kansen van de coronapandemie benutten, anders kijken naar gezondheid en een gezonde en duurzame leefomgeving creëren. Daarnaast omvat de brief concrete ontwikkelingen met lokale impact op korte termijn en kaders voor de begroting van GGD IJsselland van het jaar 2022. Deze zijn opgenomen in deel twee en drie van de ontwikkelingenbrief. Samengevat gaat het om nieuwe taken vanuit het rijk, wijzigingen in financieringsstromen en autonome ontwikkelingen binnen de GGD IJsselland.

Adviesnota

Inleiding

Het afgelopen jaar stond in het teken van de coronacrisis. De GGD heeft veel moeten schakelen: van het testen van inwoners, het uitvoeren van bron- en contactonderzoek tot het anders organiseren van reguliere taken. Ook het jaar 2021 is voor de GGD onvoorspelbaarder dan ooit. De coronacrisis zal veel impact houden op de taken van de GGD. Daarnaast komen er veel veranderingen rondom de taken en bevoegdheden op de GGD IJsselland af de komende jaren. De ontwikkelingenbrief 2022 is een mooie aanleiding om uw gemeenteraad mee te nemen in deze veranderingen en deze actief met elkaar te bespreken.

In de ontwikkelingenbrief worden verschillende denkrichtingen beschreven die mogelijk een kanteling teweeg kunnen brengen om gezondheid landelijk en in IJsselland meer centraal te gaan zetten:

- Kansen van de coronapandemie benutten
- Anders kijken naar gezondheid
- Preventie hoger op de agenda zetten
- Gezondheid als verdienmodel inzetten
- Complexe ongelijkheid adresseren
- Gezonde en duurzame leefomgeving creëren
- Een nieuwe bijdrage leveren aan de geschiedenis
- Beweging vanuit eigen regie

In het tweede deel van de ontwikkelingsbrief worden concrete ontwikkelingen met lokale impact op korte termijn beschreven:

- Het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg' treedt naar verwachting in op 1 juli 2021. Het benodigde budget voor de jeugdgezondheidszorg wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Publicatie van het bedrag dat de gemeente Steenwijkerland hiervoor ontvangt, wordt in de meicirculaire verwacht.
- De vaccinatie tegen HPV (Humaan Papillomavirus) wordt ook voor jongens opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Op dit moment is er vanuit VWS nog geen informatie beschikbaar over de mutaties in financiële zin en hoe de financieringsstroom gaat verlopen.
- De betaling van de vaccinatie MenACWY (meningokokken) voor 14-jarigen verloopt per 2021 niet meer via het RIVM, maar via het gemeentefonds. De overheveling van het budget voor deze vaccinatie betekent een verschuiving in de ramingen binnen de exploitatie van de GGD en heeft geen financiële gevolgen voor de gemeenten.
- Nieuwe landelijke agenda suïcidepreventie. Voor de doelen uit deze landelijke agenda komt € 4,8 miljoen beschikbaar. De komende periode wordt gekeken hoe we in IJsselland gaan aansluiten bij de doelen uit de landelijke agenda en welke rol de GGD daarin kan hebben. Afhankelijk van de besluitvorming hierover heeft dit effect op de begroting 2022.
- Er wordt gewerkt aan een landelijke- en regionale agenda Zorg en Veiligheid. Daarnaast heeft het kabinet besloten structureel geld beschikbaar te stellen voor de aanpak van personen met verward gedrag (€ 32,8 miljoen per jaar).
- Decentralisatie Beschermd wonen. Er komt een verplichte samenwerking tussen gemeenten maar op welke vlakken en in welke vorm is nog niet bekend. Vanaf 2021 bekijken we welke onderdelen we lokaal willen organiseren, naar de invulling van het expertiseteam en de rol van de GGD. Afhankelijk van de besluitvorming hierover heeft dit effect op de begroting 2022.
- De subsidieregeling Publieke Gezondheid, waar de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) deel van uitmaakt, komt per 1 januari 2022 te vervallen. VWS zet in op borging van de ASG-taken door een herziening van de wet Publieke Gezondheid. Afhankelijk van de besluitvorming hierover heeft dit effect op de begroting 2022.
- Nieuw functiewaarderingssysteem. Een globale analyse van de mogelijke gevolgen van de implementatie van HR21 laat een stijging van de totale loonsom zien.
- Doorontwikkeling beweging van positieve gezondheid vraagt capaciteit van de GGD, die de GGD niet binnen de huidige begroting kan opvangen. Inschatting is dat dit om een extra investering vraagt van € 50.000 per jaar.

Daarnaast worden kaders voor de begroting 2022 beschreven:

- De uitgangspunten voor de programmabegroting 2022 zijn de jaarrekening 2020, de programmabegroting 2021 en eventuele structurele componenten uit de begrotingswijzigingen die nog niet in de begroting van 2021 zijn verwerkt. Door de coronacrisis is het jaar 2021 voor de GGD onvoorspelbaarder dan ooit.
- In 2022 budgetteert de GGD, net als in 2020 en 2021, volgens het principe van Zero Based Budgettering (ZBB). Dit betekent dat niet de huidige budgetten als uitgangspunt worden genomen, maar dat de budgetten van nul af aan worden opgebouwd.
- In de septembercirculaire 2020 is de index voor lonen bepaald op 1,3%. Voor de materiële kosten is de index bepaald op 1,4%.
- Er is nog niets bekend over de ontwikkelingen van salariskosten in 2022.
- Voor de programmabegroting 2022 worden, op de doorontwikkeling van positieve gezondheid na, vooralsnog geen intensiveringen in bestaand beleid voorzien.

Ontwikkelingen in Steenwijkerland

Wij herkennen de denkrichtingen en ontwikkelingen die de GGD in haar ontwikkelingsbrief 2022 schetst. De denkrichtingen uit de ontwikkelingsbrief komen sterk overeen met de denkrichtingen in het programma Transformatie sociaal domein 2.0: positieve gezondheid, werken vanuit de bedoeling

en de 7 leidende principes. Daarnaast zien we deze ontwikkelingen terug in landelijke nota's. Bijvoorbeeld: de landelijke nota gezondheidsbeleid, de Omgevingswet en zien medewerkers deze ontwikkelingen terug op inhoudelijke dossiers.

De ontwikkelingen die genoemd worden in het tweede deel van de ontwikkelingenbrief herkennen wij ook in onze gemeente. Bijvoorbeeld:

- Het prenataal huisbezoek in het basispakket jeugdgezondheidszorg sluit aan bij lokale akkoorden in onze gemeente: o.a. Samen voor Ryan en Kansrijke Start.
- De ontwikkeling van een landelijke- en regionale agenda zorg en veiligheid sluit aan bij wat wij in Steenwijkerland ook zien: steeds meer thema's die zich afspelen op het snijvlak zorg en veiligheid en het belang van goede afstemming tussen deze domeinen.
- Doorontwikkeling van de beweging van positieve gezondheid. In onze gemeente komt dit gedachtengoed op verschillende manieren terug: in de werkwijze van ons sociaal werk, in de wijk aanpak Clingenborg maar ook bijvoorbeeld in de Transformatie 2.0.

De uitgangspunten voor de begroting (programmabegroting 2022, jaarrekening 2020, de programmabegroting 2021 en eventuele structurele componenten uit de begrotingswijzigingen die nog niet in de begroting van 2021 zijn verwerkt) zijn gelijk aan voorgaande jaren. De intentie is om binnen de huidige begroting te blijven, met uitzondering van de indexaties voor lonen (+1,3%) en materiële kosten (+1,4%).

Adviesaanvraag

- Herkent uw gemeenteraad de denkrichtingen en pijlers die de GGD IJsselland in haar ontwikkelingenbrief 2022 beschrijft?
- Zijn de kaders die de GGD IJsselland in de ontwikkelingenbrief 2022 schetst rondom de begroting van 2022 herkenbaar voor uw gemeenteraad?

Beschrijving van het vraagstuk

De ontwikkelingenbrief 2022 geeft geen antwoorden maar schetst de puzzel die de GGD IJsselland samen met bestuurders en partners wil leggen om doorbraken rond gezondheid te creëren in IJsselland. Herkent de gemeenteraad de denkrichtingen en pijlers die de GGD IJsselland in de ontwikkelingenbrief 2022 beschrijft? Zijn de kaders die de GGD IJsselland schetst rondom de begroting van 2022 herkenbaar voor de gemeenteraad?

Vervolg

De begroting van GGD IJsselland van 2022 wordt vastgesteld in de bestuursvergadering van 17 juni 2021. U krijgt voorafgaand hieraan de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Besluit

Beslispunt 1

Het college stelt voor om de ontwikkelingenbrief 2022 *Gezond centraal: van crisis naar kans* van de GGD IJsselland voor advies te bespreken in de Politieke markt van 23 maart a.s..